

ВІТАЄМО УЧАСНИКІВ
ОНЛАЙН-КОНФЕРЕНЦІЇ

*«Попередження булінгу (цькування)
в освітньому середовищі: що
потрібно знати педагогу»*

«Булінг - системний збій у житті дитячого колективу. Робота педагогів із попередження та корекції»

**Мельник Юлія
Василівна,**
завідувачка навчально-
методичного
кабінету
психологічної служби
РОІППО

«Діти ніколи не слухалися
дорослих, зате справно їм
наслідували»

(Джеймс Артур Болдуїн)

- ✘ **Булінг** – від англ. bully – хуліган, задирака, насильник. Визначається як утиск, дискримінація, цькування.
- ✘ **Шкільний булінг** – тривалий процес свідомого жорстокого ставлення з боку однієї дитини або групи дітей до іншої дитини або групи дітей.

Сексуальний булінг – принизливі погляди, жести, образливі рухи тіла, прізвиська та образи сексуального характеру, зйомки у переодягальнях, поширення образливих чуток, сексуальні погрози, жарти.

Кібербулінг – це один із різновидів булінгу, який передбачає жорстокі дії з метою дошкулити, принизити, нашкодити людині з використанням сучасних електронних технологій.

Кібергрумінг – вид сексуального насильства в Інтернеті, вимагання у дитини інтимних фото та подальший шантаж дитини, змушення до особистих зустрічей.

Булінг спрямований на залякування,
пригнічення особистості дитини-жертви,
формує нові норми поведінки у колективі;
проявляється систематично

«ДІЙОВІ ОСОБИ»

- **Переслідувачі** (діти, які були психологічно травмовані, але вчасно не отримали допомогу)
- **Постраждалі, або жертви** (діти, у яких спотворена уява про себе)
- **Спостерігачі**
- **Захисники**

ПСИХОЛОГІЧНІ НАСЛІДКИ БУЛІНГУ ДЛЯ УЧАСНИКІВ

- *Для постраждалого* – ймовірність підсилення депресивних тенденцій (аж до суїциду), замкнутість, самотність, психосоматичні проблеми, зниження успішності, комплекс «невдахи».
- *Для переслідувача:* відчуття вседозволеності, контролю ситуації, сором та страх перед соціальним падінням, відчуття влади і власної переваги, підсилення агресивності у поведінці

➤ *Для спостерігачів:* почуття провини за невтручання, яке переростає у байдужість до страждань жертви, схильність перекладати відповідальність на інших, цинізм.

Шкільне цькування спричиняє небезпечні довготермінові психологічні наслідки – низька самооцінка, самотність, відсутність почуття безпеки, депресія, суїциди.

Допоможуть тривалі, поступові заходи з оздоровлення клімату в класі

МЕТОДИ ТА МЕТОДИКИ, ЩО ДОЗВОЛЯЮТЬ ПОБАЧИТИ НАЯВНІСТЬ БУЛІНГУ

- Спостереження за поведінкою дітей під час перерв(особливо в малолюдних місцях) та на уроках.
- «Соціометрія» (від кого у класі ти відчуваєш підтримку/ворожнечу?)
- «Мапа безпеки»
- «План місцевості»
- «Я у школі»

АЛГОРИТМ РОБОТИ З КЛАСОМ (ГРУПОЮ)

1. Назвати явище.
2. Дати однозначну оцінку.
3. Визначити цькування як проблему групи.
4. Активізувати моральне почуття і сформулювати вибір
5. Сформулювати позитивні правила життя в групі і укласти контракт.
6. Моніторинг і підтримка позитивних змін.
7. Гармонізувати ієрархію.

РЕКОМЕНДОВАНІ КНИГИ ТА ФІЛЬМИ

- ✘ «Гидке каченя»(1-5 клас)
- ✘ «Опудало» (6-11 клас)
- ✘ «Володар мух» (6-11 клас)
- ✘ «Костолом» - американський фільм 1996 р.(8-11 кл.)
- ✘ «Бен-ікс» бельгійський фільм 2007 р.(8-11 кл.)
- ✘ «Клас» – естонський фільм 2007 р. (7-11 кл.)
- ✘ «Мій найкращий ворог» датський фільм 2010 р. (8-11 кл.)

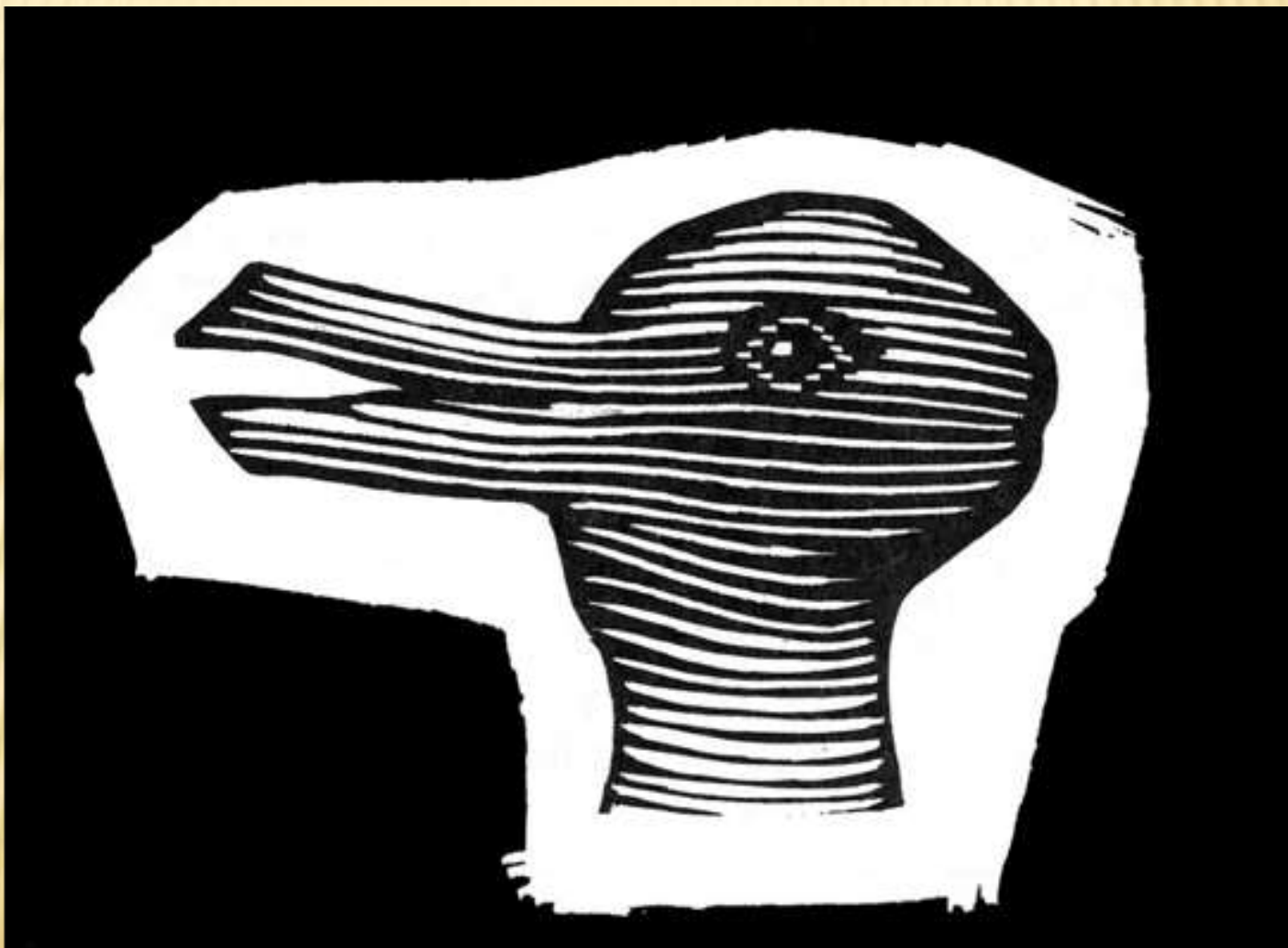
ЧОГО НАЙБІЛЬШЕ ПОТРЕБУЮТЬ ЖЕРТВИ БУЛІНГУ

- Емоційної підтримки, яку можуть надати педагоги, батьки, психолог
- Готовності батьків та педагогів розуміти труднощі, з якими дитина стикається у школі
- Захисту від подальшого цькування
- Чіткої та однозначної позиції дорослого про недопустимість цькування у будь-яких формах.
- Пошуку «групи підтримки» поза школою.

РЕКОМЕНДАЦІЇ ВЧИТЕЛЯМ 1-5 КЛАСІВ

- ✘ Спорудіть “скриньку запитань”, куди діти можуть складати записки про те, що їх хвилює. Знайдіть час, щоб разом перечитувати ці записки та знаходити відповіді на запитання.
- ✘ Можна створити “мішечок успіхів”, куди діти упродовж тижня складатимуть папірці з описом гарної події, вчинку чи досягнення.
- ✘ Навчіть дитину доводити свої думки до позитивного результату. Нехай у малюнках та іграх результат завжди буде хорошим.

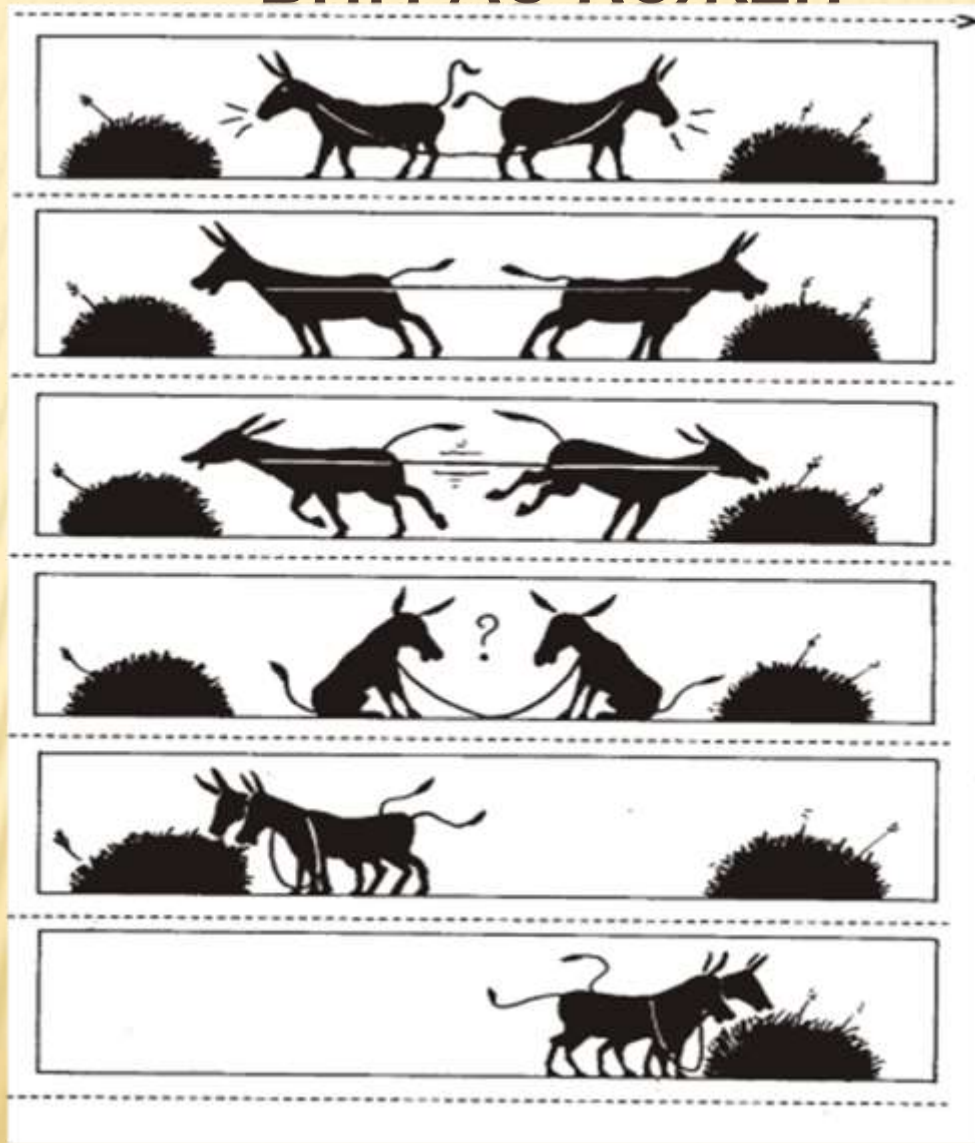
КАРТИНКА-ПЕРЕВЕРТЕНЬ

ПИТАННЯ ДЛЯ ОБГОВОРЕННЯ:

- ✘ Чи існує правильний спосіб бачення цих картинок-перевертнів?
- ✘ Чому так важливо визнавати, що будь-яку ситуацію можна розглядати з різних сторін?
- ✘ Як двоє можуть вирішити конфлікт, якщо вони бачать одну ситуацію по-різному?

ПОПЕРЕДЖЕННЯ ШКІЛЬНИХ КОНФЛІКТІВ: ВИГРАЄ КОЖЕН

КОРИСНІ КОНТАКТИ

- ✘ Дитяча лінія 116 111 або 0 800 500 225 (з 12.00 до 16.00)
- ✘ гаряча телефонна лінія щодо булінгу (цькування) 116 000
- ✘ гаряча лінія з питань запобігання насильству 116 123 або 0 800 500 335

КОРИСНІ КОНТАКТИ

- ✘ Уповноважений Верховної Ради з прав людини
0 800 50 17 20
- ✘ Уповноважений Президента України з прав дитини
044 255 76 75
 - ✘ Центр надання безоплатної правової допомоги
0 800 213 103
- ✘ Національна поліція України 102
- ✘ Правова допомога - звернення до Єдиного контакт-центру безоплатної правової допомоги за номером 0 800 213 103
 - ✘ Гаряча лінія ГО «Ла Страда – Україна» - 116 111 – для мобільного).

Від педагога залежить, чим стане
серце дитини — ніжною квіткою чи
засушеною корою.

В.О. Сухомлинський

ДЯКУЮ ЗА УВАГУ!